

Ålands landskapsregering
registrator@regeringen.ax

Er ref. ÅLR 2020/5897

Datum
2021-09-23

Kontaktperson
Johanna Fogelström-Duns
barnombudsman

Jämställdhetslagens kvotbestämmelse

ÅOM 2021/66

Ålands ombudsmannamyndighet har som uppdrag att övervaka implementeringen av landskapslagen (1989:27) om tillämpning i landskapet Åland av lagen om jämställdhet mellan kvinnor och män, att informera om lagen samt ge råd och anvisningar hur lagen ska tillämpas.

En av jämställdhetslagens målsättningar är att kvinnor och män på lika villkor ska ges möjlighet att delta i beslutsfattande och samhällsplanering. Enligt 2 § 3 mom. i landskapslagen skall bestämmelserna i jämställdhetslagens 4 a § 1 mom. om statliga kommittéer, delegationer och andra motsvarande organ i landskapet avse kommittéer, delegationer och andra motsvarande organ samt förvaltningsorgan som tillsätts av landskapsregeringen.

Landskapsregeringen har beslutat i plenum att tillsätta en parlamentarisk kommitté för en fast förbindelse mellan fasta Åland och Föglö kommun (ärende ÅLR 2020/5897). Totalt tre beslut har fattats: 6.11.2020, 26.11.2020 samt 2.9.2021.

Arbete med att utreda förutsättningarna av en fast förbindelse mellan fasta Åland och Föglö kommun kan anses vara av synnerligen stor vikt i planeringen av det åländska samhället om de resurser som krävs i form av pengar, miljöpåverkan samt sociala konsekvenser/möjligheter beaktas. Det finns även ett tidsperspektiv att beakta då det är frågan om en möjlig investering som påverkar både dagens och framtidens invånare och besökare på Åland. Det kan förväntas att kommitténs arbete kommer vara vägledande i den fortsatta beredningen och slutligen beslutsfattande i frågan.

Landskapsregeringens beslut i ärendet i november 2020 innebar en jämn representation av män och kvinnor i kommittén. Beslutet 2.9.2021 medför dock att den parlamentariska kommittén inte uppfyller kvotbestämmelsen i jämställdhetslagen 4 a § om minst 40 procent män eller kvinnor. Totalt har kommittén åtta medlemmar

(tre kvinnor och fem män). Bestämmelsen om *minst* 40 procent innebär i det här fallet att kommittén ska bestå av fyra män och fyra kvinnor. Nästan 40 procent uppfyller inte lagkravet.

Att notera är att jämställdhetslagen ger utrymme för avvikelser från kvotbestämmelsen i 4 a § med hänvisning till särskilda skäl. Detta ska dock tolkas snävt och det krävs alltid en motivering i beslut om man åberopar särskilda skäl (se även brev ÅOM 2020/115 till landskapsregeringen 23.9.2020).

Landskapsregeringen har i sitt beslut inte tagit hänsyn till jämställdhetslagens krav. Det finns ingen skrivning om att kommittén i och med beslutet 2.9.2021 inte uppfyller jämställdhetslagens kvotbestämmelse. Följaktligen saknas även motivering till eventuella särskilda skäl som åberopas för denna avvikelse från lagkravet.

...